

Végszó.

Válasz a városi asszonynak.

Engedje meg, igen tisztelt Asszonyom, hogy pár szóval reflektáljak februári levelére. Igenis, maradjunk annál, hogy „férfiparlament.“ Önnek elsősorban ezen szó ellen van kifogása és örömmel konstatálja, hogy a jelenlegi nemzetgyűlés ugyancsak „férfiparlament“ lett, nő nem kapott bizalmat, nem kapott mandátumot. Jelölt is csak egy akadt Budapesten, azt is „egy kis malheur érte programbeszéde alkalmával, mert rajongó hive volt a kommunizmusnak.“ Ön a nők eme fiaskójának örülni látszik és messzemenő következtetéseket von le belőle, álláspontja támogatására. Engem elszomorít, mert tudom, hogy az intelligens keresztény magyar asszonyok közül is akadt volna olyan, aki nem vált volna szégyenére a parlamentnek, aki ott nem politizálgatott, hanem dolgozott volna.

Ön is mondja, hogy váratlanul, meglepetés-szerűen ért bennünket a politikai jog ajándéka miatt csodálkozik tehát azon, hogy elsőizben nem tudtunk kellőleg élni jogunkkal? Én annak ellenére, hogy női képviselőnk nincs, merem állítani, hogy a nemzetgyűlés, mely a nők bizalmából, a nők megkérdezésével ült össze, nem az a „férfiparlament“ többé, mint az a régi, mely nélkülünk intézte az ország ügyeit, melyben nekünk csakis a szemléltető szerepe jutott. Láthatunk ott vegyes érzelmekkel sok izgatón, személyes harcot, pártok sakkjátékát, hallhattunk magasalvóin közjogi vitákat, de hiába vártuk az anyát, a gyermek érdekeinek hatásos felkarolását, hiába vártuk a nagyszabású és oly sokszor békéért szociális reformok megvalósítását. Hivatkozom itt Prohászka püspökre, aki minden bűn és nyomor okozóját a mult október és közömbös gazdasági politikájában látja. A kiinduló pontban térnek el nézeteink, Asszonyom! Ön politika alatt mást ért, mint én. Ön még mindig az előbb felsorolt mérközéseket, egyes politikuskok versenyfutását, tippeléssel és fogadásokkal nevezi annak. Én ezentul mást várok. Mi asszonyválasztók arra is fel vagyunk jogosítva, hogy többet követeljünk azoktól, akik a mi bizalmunkból kaptak helyet az országházban. Csak olyan országban nő a jólét és csökken a nyomor, ahol életerős politikát csinálnak. Azáltal, hogy a politikának, akarva nem akarva, mi is részesei lettünk, a felelősség ezentul minket is terhel. Ön azt mondja, hogy „nekünk előlegezték a bizalmat, érdemtelentül kaptuk a suffragiumot, mert politikai nevelésünk még nem fejeződött be.“ Ebben igazat adok Önnek, de ha ezt végig akarjuk gondolni, oly utra kellene áttérnünk, mely kissé veszedelmes konkluzióra vezetne az általános választójog korszakában. Kérem Öntől, a jelenlegi férfiválasztók politikai nevelése befejeződött-e és mi Önnek a véleménye azoknak érettségéről? vagy inkább hagyjuk ezen kérdés vitatását? mert tapintatlanság volna részünkről az „erősebb nemmel“ szemben?!

Ön levelének utolsó mondatában azt állítja, hogy az asszonynak azért nem való a politika, mert „nem ér rá.“ Tehát az a férfi, aki egész napját nehéz munkával tölti, az a béres, aki reggeltől estig a földet turja, az orvos, akinek betegjei miatt se éjjele se nappala, az inkább ráér szavazni, mint Ön, Asszonyom, aki „főz, stoppol és mos is néha egy-egy finomabb fehérneműt?“ s ha a családfenntartó nem ér rá a „politizálásra“ vegyük el ezért a szavazati jogát?; de kérdem, ezek szerint, kinek adná meg Ön a voksot; csak annak, akinek semmi más dolga sincs, mint a parlament arénájában a végkimerülésig sportot üzni, akár a torreador a bikaviadalon? Ön azt mondja, „ha dolgozni akarunk, nem érünk rá politizálni“, én azt felelem rá, hogy csakis akkor politizáljunk, ha dolgozni is tudunk, mert e kettő szorosan elválaszthatatlanul összefügg! Ön arra kér, hogy találjak ki valami szép, „szenzációs“ újdonságot, valamit, amittől el legyen ragadtatva a budapesti társadalom és amivel a szegények sorsán segítve lenne.“ A legjobb akarattal sem tudok frissebben sült újdonsággal felszolgálni, mint az Ön által annyira kifogásolt női választójoggal. Azt hiszem, hogy ez jobban fogja előre vinni az ügyet, mint akármilyen jótékony cselekedetből.

Tulságos szerénység Öntől, Asszonyom, — aki oly ügyesen ír — avval vádolni saját magát, hogy jelszavak és plakátok szerint szavazott az elmúlt választások alkalmával. Én meg vagyok arról győződve — még akkor is, ha ezt nem „sugja“ meg nekem —, hogy fontos háziteendőin kívül ráér életében másra is, például olvasni, gondolkodni, újságokba írni s hogy ez a legutóbbi levél nem első szárnypróbálgatás. Ezért bizom abban is, hiába tagadja, hogy legjobb meggyőződése szerint, komoly megfontolás után adta le szavazatát arra a férfira, akit mandátumhoz akart juttatni. És ez egyelőre elég is, senki sem kívánhatja Öntől, hogy jelöltesse magát.

Ha koncedálja azt, hogy az ezeréves Magyarország fenmaradásában a vallásos magyar

asszonynak is része volt (ezt nehéz volna letagadni!), akkor arra kérem, hogy dolgozzan velem együtt oly irányban, hogy ez a nagy erkölcsi töke, a magyar anya ezentúl az új haza felépítésében még fokozottabb módon jusson szóhoz, hiszen gyermekeink részére vagyunk mi szülők az új honfoglalók.

Kiváló tisztelettel

a „falusi asszony.”
